

ОСОБЛИВОСТІ АНГЛОМОВНОГО ПЕРЕКЛАДУ ПЕЙЗАЖНОЇ ЛІРИКИ МИКОЛИ ВОРОБЙОВА

У статті розглянуто особливості англомовного відтворення пейзажної образності поетичних творів Миколи Воробйова. На основі зіставного аналізу виявлено способи перекладу пейзажних образів і особливості їх функціонування в паралельних текстах.

Пейзаж є одним з образних рівнів поезії і виступає важливим композиційним компонентом поетичного твору, в якому виконує різноманітні функції: описову, суб'єктивну, символічну, психологічну. Всі естетичні системи об'єднує принцип психологічного паралелізму, що будується на контрастному зіставленні чи гармонійній єдності внутрішнього світу людини з природою [1: 545]. Поняття "пейзажна лірика" є умовним, оскільки не обмежується лише зображенням картин природи. Інтерпретація авторського бачення світу іншою мовою значною мірою залежить від форм і засобів відтворення пейзажних образів. При перекладі творів цього жанру треба особливо уважно аналізувати оригінал, уміти побачити за суто пейзажним "першим планом" "другий план" першотвору – його ідейно-художню основу. Успіх перекладу залежить від умінь знайти гармонійну рівновагу між цими двома планами пейзажної лірики [2: 125].

Досить ефективними засобами відтворення пейзажу є лексичні трансформації, за допомогою яких уточнюються і конкретизуються поняття, компенсуються лексико-стилістичні втрати, викликані розбіжностями у функціонуванні мовних систем, а трансформація структури висловлювання дозволяє знайти потрібний лексичний еквівалент [3: 71].

Оскільки пейзажні фрагменти будуються із словесних образів, для яких властиве вживання характерної лексики, культурних і національних реалій, то методологічною основою для зіставного дослідження є праці Р.П. Зорівчак про відтворення словесних образів та реалій [4: 5].

Важливе місце у відтворенні пейзажних образів належить також засобам і формам передачі конотативної семантики кольороназв, оскільки останні виконують у художньому тексті такі важливі функції, як описову, семіотичну, декоративну, експресивну і символічну [6: 243].

Поезія Миколи Воробйова належить саме до пейзажної, або медитативно-описової лірики. Англомовна збірка його поезій у перекладі Миросі Стефанюк вийшла в 1992 році у Канаді, і вона ще не досліджена в зіставному аспекті [7]. Метою нашої розвідки є вивчення особливостей відтворення пейзажної образності як складової жанрово-стильової домінанти автора.

У розпізнаванні образів із синергетичної точки зору працюють моделі асоціативної пам'яті [8: 92]. Оскільки прогнозування функціонує як процес відновлення повного твору за його фрагментом [8: 92], то мегаобраз поезики конкретного автора можна спрогнозувати, ознайомившись із його фрагментами, які відображені в окремих ліричних творах. Навіть окремо розглянуті твори в оригінальному й англомовному звучанні дають можливість реципієнтові зробити висновок про автора / ліричного героя та про образ його країни. На долю міфопоетичної творчості припадає узагальнення асоціативного через окремішнє, котре не є одиничним, а є образом з необмеженою кількістю можливих і пізнавальних асоціацій [9: 77]. Саме такими асоціативно багатими є образи вільних віршів М. Воробйова, які передають основний міф світотворення на українському ґрунті і збагачують світову поезію новими образами та асоціаціями.

У М. Воробйова пейзаж часто виступає об'єктом творчої рефлексії і своєрідною декорацією до медитацій ліричного героя. Розглянемо для початку твір "Проїхали комбайни" – "Combines cross the sunlit dike" [7: 32-33]. У ньому автор поступово, образ за образом, змальовує картину спекотного літнього дня, коли життя людини і природи перебуває в гармонії, а ліричний сюжет нагадує казку. Образи природи анімізуються і антропоморфізуються через застосування метафор, якими автор оживляє і міфологізує реальність, переводить її в іншу площину, в інший вимір. Вірш починається з опису динамічного стану навколишнього світу:

Проїхали комбайни сонячною греблею.

У картоплях розквітли молодими голосами півники.

Із слив сповзають ріжечки туману.

Ховається червона тінь розпечених дерев.

Скрикує листя.

Combines cross the sunlit dike.

*Down the potato drills, soprano cockscombs break into bloom
fog strips from plums.*

The trees' sunburned shadows hide,

Leaves shriek.

Словесний образ першого рядка, відтворений калькуванням, задає тон цілому твору і викликає в уяві картину сільського пейзажу в літній день. Далі йде низка словесних образів природи. У другому віршовому рядку перекладу значення образного компонента у *картоплях* конкретизовано експлікацією лексеми *down*

the potato drills (у картопляних грядках), а безсполучникове порівняння оригіналу подане у формі орудного відмінка *молодими голосами* в перекладі відтворює музичний термін *soprano*, який набуває функції художнього означення і додає експресії твору. Дієслову *розквітли* в перекладі відповідає *break into bloom* (вибухнули цвітом), де цей експресивний засіб (ідіому) використано з метою передачі динаміки пейзажу і вираження настрою оригіналу. Наступний словесний образ слив зазнав компресії, адже семантика *ріжечків туману* передається імпліцитно у *fog strips*. Словесний образ тіні зазнав плюралізації, колірний епітет *тіні червона* замінено *sunburned* (опалений сонцем), що передає колір асоціативно та компенсує компресію лексеми *розпечених*.

Пейзажна прелюдія змінюється міфологічним образом:

Сон з темним вузликом в саду прогулюється.

Зайшов на вгород, постояв біля опудала.

Ковзнув поглядом по вуликах.

Послухав, як перегукується вогонь.

*A knapsacking dream skips through the orchard
enters the garden, stalls near the scarecrow,
glances at beehives
listens to fires cackle.*

Перший рядок цього фрагмента відтворено перифразуванням з імплікацією лексеми світла і кольору, а сон у тексті перекладу "прогулюється досить жваво, підстрибом" – *skips*.

Другий рядок передкладено калькуванням з темпоральними змінами, зумовленими нормою мови перекладу. У третьому рядку знову спостерігаємо нормативну компресію фразеологічної одиниці *ковзнув поглядом* контекстуальним відповідником *glances*. У четвертому – маємо в перекладі синтаксичну трансформацію підрядного речення оригіналу в додаток у формі словосполучення. При цьому дієслово *перегукується* конкретизувалось у *cackle* (гелготання, регіт), що передає образну динаміку вогню, хоча і з дещо іншими семантичними відтінками.

Третя, завершальна, частина вірша вводить архетипний образ хлопчика, який зустрічається зі сном:

Не знаючи, де буде ночувати,

Uncertain where to spend the night,

У хлопчика спитав: "А ти чий будеш? he asks a boy "- And who do you belong to?"

Медяника хочеш?"

Вийняв медяника з вузлика та й дає, then holds out a honeycake.

"Спасибі..." – засоромивсь хлопчик. "Thanks", the blushing boy replies.

Медяник солодкий, і сон солодкий. The honeycake is sweet, like the dream.

У першому рядку цього фрагмента дієприслівник не знаючи трансформовано в прикметник *uncertain*, дієслово *ночувати* – у словосполучення *to spend the night*.

У другому рядку спостерігаємо явище граматико-конотаційної реалії [5], для відтворення якої віднайдено нормативний еквівалент у МП, який за формою відрізняється від оригіналу.

Останній фрагмент вірша ілюструє заміну синтаксичної категорії приєднання атрибутивною в перекладі, що можна пояснити врахуванням культурної специфіки та особливостей поетичної мови перекладу.

У перекладах верлібрових поезій М. Воробйова імплікація виступає частим явищем, що зумовлено метою передачі враження оригіналу, оскільки редукція форми сприяє експресії змісту, а поетичному мовленню властива недосказаність, яка в англійській мові іноді проступає виразніше.

У наступному рядку цього фрагмента відбулася модуляція виразу з *вузлика та й дає* – *then holds out a honeycake*, яка зумовила імплікацію деталей оригіналу.

У передостанньому рядку вірша семантику дієслова *засоромивсь* передано засобом модуляції з додаванням лексеми *replies*, тоді як в останньому рядку порівняння у формі повторів, зумовлене тяжінням до народнопісенної традиції, відтворено порівнянням без повторів.

Слід зауважити, що народнопоетичний образ Сну, який у носіїв мови асоціюється з образом народних колискових, може сприйматися як маловідомий казковий образ у мові й культурі перекладу, тоді як образ дитини, хлопчика є універсальним архетипним образом. Перекладач наслідує манеру поетичного письма автора, послідовно відтворюючи сюжет і створюючи у дещо екзотичній манері фрагмент української дійсності.

Розглянемо далі паралельні тексти вірша під назвою "Вечір" – "Evening" [7: 46-47], що є однією з універсальних тем у поезії. Композиційно твір складається із двох частин у формі двох речень, що зображують два фрагменти пейзажу. Перша частина є картиною природи, в якій існує ліричний герой, котрий сприймає її із притаманною йому чутливістю та вмінням знаходити гармонію і помічати у звичайному дивні казкові речі:

Сховався у жоржинах глечик,

а глечик той, як вечір

із зеленою бородою,

пив молоко ліловими устами, –

а надворі стояв вечір у гілочках...

A little jug down along the dahlias

dusk in green stubble

sipped milk with lilac lips, –

outside evening eased in among branches...

У перекладі відбулись зміни форми по вертикалі, змінена еквілінеарність, бракує одного віршового рядка. Словесний образ глечика відтворено з уточненням *little*, що передає зменшувальний компонент смислу (пор. глек – глечик) та заміною дієслова-присудка *сховався* на прислівник місця *down*, який семантизує компонент оригіналу, але втрачається магічна динаміка метафори.

Наступні два рядки оригіналу з порівнянням у перекладі хоч і зазнали компресії *dusk in green stubble* (сутінок у зеленій щетині), але відновлено поетику оригіналу, використано поетизм *dusk*, котрий асоціативно передає семантику лексеми *вечір*. Колоритне казкове порівняння *із зеленою бородою* виражено при цьому *in green stubble* (в зеленій щетині), що також передає асоціативні зв'язки образу, але в більш прихованій формі. Імплікацію вжито для передачі експліцитного образу оригіналу, з урахуванням контекстуальних особливостей МП. Друга частина є розвитком і завершенням цієї казкової мініатюри, що відображає одвічний циклічний процес природних метаморфоз і який є поширеним у міфопоетичному світі автора:

<i>Після дощу по срібних дзеркальцях пливли корови волохаті, полотна холоду несли.</i>	<i>After the rain, wooly cows floated on silver mirrors bearing sails of cold.</i>
--	--

Цей фрагмент картини пейзажу відтворено калькуванням, де здійснено перестановку образних компонентів, викликану нормами МП. В обох текстах майже однакова кількість слововживань (тридцять три одиниці оригіналу і тридцять п'ять слів перекладу). Транслят передає уподібнений образ, розгорнуту метафору і приховані порівняння, усі колірні компоненти художнього образу також відтворено в перекладі.

Пейзаж у М. Воробйова функціонує як матеріал, так і форма творення альтернативної реальності, що уможливується через застосування розгорнутих метафор та введення міфологічних алюзій і образів. Природна циклічна метаморфоза є архетипним універсальним мотивом у мистецтві, проте в ліриці українського автора вона пройнята національною специфікою світобачення і світовідчуття.

Розглянемо для ілюстрації твір із символічною назвою "Вже тоне зелен-півень" – "The green rooster sinks" [7: 42-43]. Міфологічний образ півня символізує ідею часових циклів, де сонце – символ воскресіння, стабільності світобудови, смерті й відродження у природі. Сюжет вірша включає архетипний мотив, міфологічні образи, повтори, які є ознакою фольклорної традиції. Міфологічний образ виражає зв'язок мікрокосму й макрокосму, між природним і надприродним, зовнішнім і внутрішнім змістом.

Використання кольоросимволіки в міфологічному контексті сприяє актуалізації магічних властивостей зображуваних реалій. Так, *зелен-півень* – *the green rooster* символізує сезонний архетип, перехід від літа до осені:

<i>Вже тоне зелен-півень із золотом у горлі. Вода покрилась пір'ям, до неба не говорить.</i>	<i>The green rooster sinks gold in his gullet. Water wears eiderdown, dismisses the sky.</i>
<i>Мурахи шили хату промінними нитками. Сучком жовтіє в дощці пташчине ім'я.</i>	<i>Ants sew a home with crossbeams of thread. Yellowing wood knot works a bird's name.</i>
<i>Клубок із холоду знайшли в'язальниці і в'яжуть осінь змерзшими руками.</i>	<i>Knitting women found a ball of cold they knit autumn with chilled hands.</i>

Весь твір виткано візерунком символічних субстантивних образів, поєднаних метафорою: *зелен-півень* – *green rooster*, *вода* – *water*, *небо* – *the sky*, *мурахи* – *ants*, *пташка* – *a bird*, *клубок із холоду* – *a ball of cold*, *в'язальниці* – *knitting women*. Образи наділені людськими властивостями, які автор і вслід за ним перекладач передають метафорою. У відтворенні словесних образів та їхньої динаміки відбулися певні зміни. Словесний образ півня першого і другого віршових рядків відтворено калькуванням із компресією прислівника *вже*, перевираження другого словесного образу у третьому й четвертому рядках дає інші смислові відтінки: *Вода покрилась пір'ям // до неба не говорить* – *Water wears eiderdown // dismisses the sky* (*вода одягається в пух // за небом не скупає*). Перша строфа виражає архетипні уявлення про сонце, воду, землю й небо і містить міфологічні алюзії зі світовим деревом. Отже, сюжет твору є однією з численних інтерпретацій світотворчого міфу.

У відтворенні наступного словесного образу у другій строфі вжито калькування та перифразування засобом синтаксичної трансформації синтагми *промінними нитками* – *with crossbeams of thread* (перехресними променями нитки). У перекладі третього й четвертого рядків другої строфи використано перифразування, яке спричинило конверсію дієслова з колірною ознакою *жовтіє* в дієприкметник теперішнього часу *yellowing*, образний компонент *дошка* замінено гіперонімом *wood*, а дію передає експліковане дієслово *works*.

Третя строфа говорить про прихід осені, введено міфологічний образ *в'язальниць*, що створює асоціації з мавками, дріадами чи іншими міфологічними створіннями, адже основний міф світотворення може

використовуватися і функціонувати як на макрорівні загальної концепції поетичного твору, так і на мікрорівні тропів, метафорики, алюзій, надаючи вагомості і внутрішнього світла поезії [10: 46].

У окремих творах автора пейзаж функціонує як засіб вираження емоцій, драматичних колізій буття. Так, наприклад, твір із назвою "Ти не прийшла" – "You didn't come" [7: 62-63] передає переживання ліричного героя через побачення, яке не відбулося. Слід звернути увагу на семантичну трансформацію назви твору, спричинену граматичними особливостями МП, внаслідок чого втрачається гендерна ознака і стає невизначеним число. Хто є адресат цього ліричного послання, стає зрозумілим лише із контексту вірша та всієї збірки, автором якої є чоловік. Ліричний герой виражає свої почуття, супроводжуючи їх зіставленням із природними реаліями, і в такий спосіб пояснює причину маленької драми, ніби хоче довести, що почуття жінки такі ж мінливі, як і погода:

<i>Ти не прийшла, бо трапляється дощ.</i>	<i>You didn't come, it rains sometimes</i>
<i>Ти завгадалась, бо надходить осінь.</i>	<i>You hesitated, autumn nears</i>
<i>Ти запізнилась, бо річки течуть.</i>	<i>You were late, streams run</i>
<i>Ти не прийшла, бо ти не забула.</i>	<i>You weren't afraid, you hadn't forgotten.</i>
<i>Ти не прийшла тому,</i>	<i>You didn't come</i>
<i>що можна прийти,...</i>	<i>coming was a comfort...</i>

Перші п'ять анафоричних рядків передані майже дослівно з опущенням сполучника "бо", оскільки безсполучниковий зв'язок більше притаманний МП [11: 143]; синтагма *трапляється дощ* виражена інверсією *it rains sometimes*.

У шостому рядку модуляція *що можна прийти - coming was a comfort* конкретизує зміст оригіналу, пояснюючи "жіночу логіку".

Однак у наступних рядках не відтворено анафоричних повторів зі словом "можна", що компенсується використанням ефективного стилістичного прийому з компресією, який створює поетичність та інтонаційну напругу в англомовному вираженні:

<i>можна згадати про це,</i>	<i>you could dwell on it,</i>
<i>можна мріяти про це,</i>	<i>daydream it,</i>
<i>можна забути про це.</i>	<i>forget it.</i>

Поступовим зменшенням рядків досягається посилення експресії змісту, що позначається на звучанні та інтонації. Анафоричний повтор замінено епіфоричним, а кульмінацію ліричної мініатюри передає найкоротший рядок *forget it*, що робить інтонацію не менш виразною, аніж в оригіналі.

Останні три рядки є ніби завершальним акордом малої ліричної мелодрами. Словесні образи, які відтворено калькуванням, передають катартично почуття жалю, суму і полегшення, бо життя продовжується в інших провахах, образах, фарбах, які постійно змінюються:

<i>А було так синьо увечері,</i>	<i>And dusk was so blue</i>
<i>що перехожі замість газет</i>	<i>passers-by carried white geese</i>
<i>несли білих гусей...</i>	<i>instead of newspapers...</i>

І в першотворі, і в його перекладі дванадцять віршових рядків, але проти п'ятдесят чотирьох слововживань оригіналу – сорок вісім у перекладі, що зустрічається нечасто, враховуючи особливості лексико-граматичної системи МП. Це явище свідчить про застосування перекладачем імплікації як стилістичного засобу відтворення вільного вірша автора.

Пейзаж є фоном і водночас засобом, символічним кодом вираження почуттів та світогляду автора. Прикладом ілюстрації цієї тези може бути твір "На спогад" – "To Remember" [7: 60-61], який виражає роздуми ліричного героя з імпровізованим співрозмовником, а можливо, і з самим собою. Деталі пейзажу відіграють тут важливу символічну функцію:

<i>Ти збудував осередок любові.</i>	<i>You've built a snug for love.</i>
<i>Твій візок завернув до бічної алеї.</i>	<i>Your carriage cornered a sidestreet</i>
<i>Сам по собі спинився.</i>	<i>Came to a halt.</i>
<i>Далеко червоніють вишні...</i>	<i>In the distance, ruby cherries...</i>

Перший рядок твору – оптимістична констатація досягнень людини. Воля і доля переплелися, і невідомо, що перемаже – власна воля чи веління долі. Людина ще не досягла бажаного, бо "далеко червоніють вишні", що символізують омріяну мету. Два речення другого і третього віршових рядків трансформовано в одне, при цьому втрачено граматико-конотаційну реалію через нульовий переклад. Четвертий віршовий рядок зазнав лексико-граматичної трансформації *далеко* – *in the distance*, а семантику дієслова *червоніють* (граматико-конотаційна реалія) передає кольороназва *ruby*.

Вишні червоніють, немов якась недосяжна мета чи далека мрія, якась особлива можливість, яку можна реалізувати, якщо знати спосіб. У творі та його перекладі відбувається асоціативно-образна гра. Напруга цієї гри зростає у другій строфі:

<i>І коли їх нарвати хоч жменю,</i>	<i>Pick a handful</i>
<i>сісти на трухлу траву,</i>	<i>and park on a weathered bench</i>
<i>поволі дзьобати</i>	<i>peck at them idly</i>
<i>і кісточками прискати на всі боки,</i>	<i>flick pits all over the place</i>
<i>то й вечір із синім порожнім відром</i>	<i>then evening slides by</i>

пройде повз тебе.

carrying an empty blue pail.

Наведений фрагмент ілюструє компресію першого віршового рядка, заміну образу *трухлої трави* на *weathered bench* (биту вітрами й дощами лаву) у другому рядку, декомпресію третього рядка з заміною *поволі* на *idly* (ліниво), що надає дещо іншого семантичного відтінку. У четвертому рядку спостерігаємо смислово-образне калькування, переміщення в перекладі компонентів п'ятого й шостого віршових рядків зумовлено граматичними нормами МП. І в оригіналі, і в перекладі знову виникає персоніфікований образ вечора один із ключових у поезії автора. Він асоціюється з синім кольором вечірнього неба, тільки цього разу він "з синім порожнім відром", котре, можливо, символізує відсутність опадів і відсутність учинків ліричного героя. Сюжетну лінію завершує строфа:

А коли він тебе минатиме,

As it goes by

поціль у відро кісточкою.

fire a pit at the pail.

Велика синя вишня

A huge blue cherry tree

із синіми ягодами

clouded in blue berries

шумітиме тиєї ночі.

will rustle at night,

І всі дні і ночі, що потім...

day after day, night after night.

Зіставний аналіз свідчить, що у першому рядку відбулася імплікація займенника *тебе*, у другому застосовано калькування з переміщенням, у третьому – калькування, в четвертому рядку додане описове *clouded*, що сприяє поетичності образу вишні в англомовному звучанні, а п'ятий рядок відтворено калькуванням із компресією займенника *тиєї*. У відтворенні останнього рядка вжито засіб перифразування, в результаті якого словесні образи дня і ночі змінили форму множини на однину, а словосполучення оригіналу синтаксично трансформувалося у два подібних за формою словосполучення, обставину часу *що потім* передає англійське *after*. Повтори а в англомовному звучанні передають семантику нескінченності часу й буття, сприяють вишуканому евфонічному завершенню монологічного звертання ліричного героя до читача. Цей витончений прийом сприяє ефектному відтворенню сильної позиції останнього віршового рядка.

Часом може виникати помилкове враження про те, що вільний вірш не так складно перекладати, але, як свідчить аналіз паралельних текстів, дуже непросто віднайти ті відповідники, що дозволять і в перекладі вірша відтворити його поетичність. "Кожна мова встановлює для поетів власні закони та обмеження, дозволяє ті або ті винятки, диктує притаманні ритми і співзвуччя" [12: 81]. Перекладач поезії враховує особливості МП, і намагається оптимально використати зміни в лексиці, синтаксисі, вимові, інтонації, які неминучі при трансплантації українського художнього образу в англомовну культуру. Зіставлення першотворів і перекладів поезій М. Воробйова засвідчує, що тут відбувається синтезоване перекодування з домінантою у плані вираження, на основі чого відтворюється план змісту, адже метафорична асоціативна поетика автора у верлібровій формі вимагає мікростилістичного перекладу [13: 106]. Саме тому окремі словесні образи у складі макрообразів, як і цілі художні образи, набувають дещо екзотичного, локального характеру, бо, застосовуючи тропний переклад (термін Торопа), інтерпретатор має на меті відтворити виражальні засоби автора.

Отже, в ліриці М. Воробйова пейзаж виконує декілька важливих функцій:

- - служить засобом і формою творення альтернативної реальності через використання метафор;
- - виступає як зовнішній світ, паралельний до внутрішнього світу людини, її переживань;
- - використовується як засіб вираження світогляду автора.

Відтворення пейзажної лірики М. Воробйова має такі особливості:

1) максимальне відтворення образності засобами калькування, перифразування, модуляції, стилістичних заміни і адаптацій, оскільки образність є домінантною рисою верлібрових поезій;

2) морфо-синтаксичні трансформації у вигляді інверсій, зміни частин мови, зміни синтаксичних зв'язків (модуляція тощо), лексико-граматичні трансформації (зміни форм словосполучень і речень, тенденція до зменшення кількості речень у перекладі за рахунок подовження або редукції їх форми, а саме - перевага компресії над декомпресією, що позначилася на імплікації окремих лексем та віршових рядків і призвела до згортання експліцитного змісту образів першотворів, та виявилась також у графічній формі слів, рядків і цілих текстів).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ

1. Літературознавчий словник-довідник / Р.Т. Гром'як, Ю.І. Ковалів та ін. – К.: ВЦ "Академія", 1997. – 752 с.
2. Коптілов В.В. Теорія і практика перекладу. – К.: Вища школа, 1982. – 168 с.
3. Мирошніченко В.В. Средства воссоздания пейзажа М. Коцюбинского в английских переводах // Теорія і практика перекладу. Вип. 5: Респ. міжвід. наук. збірник / Київ ун-т. Київ: Вища школа. Вид-во при Київ ун-ті, 1981. – С. 66-71.
4. Зорівчак Роксоляна. Словесний образ у художньому перекладі // "Хай слово мовлене інакше...": Проблеми художнього перекладу. Статті з теорії, критики та історії художнього перекладу (Упоряд. В.В. Коптілов: Передм. Д. Павличка). – К.: Дніпро, 1982. – С. 51-64.
5. Зорівчак Р.П. Граматико-конотаційна реалія як перекладознавча категорія // Теорія і практика перекладу. Вип. 14. – К.: Вища школа, 1987. – С. 33-43.

6. Ковальська І. Конотативна семантика кольороназв у художньому тексті як проблема перекладу (на матеріалі української та англійської мов) // Вісник ЛНУ. Сер. Іноземні мови. Вип. 9. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2001. – С. 243 – 250.
7. Vorobyov Mykola. Wild dog rose moon. Місяць шипшини. – Transl. by Myrosia Stefaniuk. – Canada: Toronto, Ont.: Exile Editions Ltd, 1992. – 101 p.
8. Евин И.А. Искусство и синергетика. – М.: Едиториал УРСС, 2004. – 164 с.
9. Маковский М.М. Язык – Миф – Культура. Символы жизни и жизнь символов // Вопросы языкознания. – 1997. – № 1. – С. 73-95.
10. Маленький Ігор. Основний міф світотворення в українських поетичних книжках // Слово і Час. – 2004. – № 9. – С. 45-54.
11. Жлуктенко Ю.О. Порівняльна граматики української та англійської мов. – К.: Радянська школа, 1960. – 160 с.
12. Еліот Т. Музика поезії // Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст. / За ред. М. Зубрицької. – Львів: Літопис, 1996. – С. 71-82.
13. Тороп, Пеэтер. Тотальный перевод. – Тарту: Изд-во Тартуского ун-та / Tartu University Press, 1995. – 220 с.

Матеріал надійшов до редакції 18.04.2006 р.

Василенко Г.В. Особенности англоязычного перевода пейзажной лирики Николая Воробьева.

В статье рассматривается проблема воссоздания пейзажной образности украинской поэзии на английском языке. На основе сопоставительного анализа выделены способы перевода пейзажных образов и особенности их функционирования в параллельных текстах.

Vasylenko H.V. The peculiarities of Mykola Vorobyov's landscape lyrics translation into the English language.

The article deals with the problem of the Ukrainian landscape images transfer in the English poetic translation. The author analyses the kinds of landscape images translation and their function in the parallel texts